

ga nepoznavalca ne žene vprašanje, kako avtor komentira znane dogodke in ljudi. Skrivnost privlačnosti bo v ljubezni. Tudi ta je dvojna: ena je avtorjevo življenje, posvečeno lški in njeni bližini – v najširšem pomenu besede, poklicno (avtor je univ. dipl. ing. gozdarstva in je kulminacijo svojega življenja, svoja najbolj plodna leta zapisal lški), domačijsko, Fotografsko (v knjigi je skoraj 250, zvečine avtorjevih slik!), zgodovinsko; drugi sad ljubezni je zvoneča avtorjeva beseda, sočno domača, kot da je pognala naravnost iz dolenjskonotranjske zemlje, obrščakovska in krpanovska, iz stavčnih kadenc pronica Krpanova intonacija, bralca zamika, da bi začel brati naglas za nekakšen igralskorecitatorski užitek.

PZS polnopravna članica Olimpijskega komiteja

Na redni skupščini Olimpijskega komiteja Slovenije, ki je bila 28. 3. 2002 v Ljubljani, je bila kot polnopravna članica sprejeta Planinska zveza Slovenije. Predstavnik PZS v predsedstvu OKS je predsednik PZS mag. Franci Ekar.

(Spomnimo se magnetoFonskega posnetka ali plošče Severjevega branja Martina Krpana z domačijsko melodijo stavkov, recimo »I, kaj bi pa še raaadi!« ali »Bi tudi ne bilo zdraaaavo!« in nešteto drugih, seveda.) Neverjetno, da taka stvarna, znanstvenoprozaična knjiga onkraj svojega objektivnega poročevalskega sloga odzvanja z nekakšnim umetniškim, domačijsko zavzetim tonom. Po drugi strani se je seveda treba spomniti, da avtor ni nikakršen začetnik, »doslej je izdal tri samostojne knjige.« beremo na spremljajoči zgibanki. Da raznih člankov posebej niti ne štejemo.

O poštenosti: Avtor piše o tem, kar mu je pri srcu. Daleč mu je skušnjava, da bi se šemil z izmišljenimi podatki in prisiljenimi čustvi, z naklonjenim ali odbojnim komentarjem, ne more pa mimo globokega sočutja do človeške stiske, do medvojne nasilne izgube dragocehnih življenj, za objektivnim prikazom partizanskega in predpartizanskega obdobja lške se razodeva globoka človeška prizadetost. Tu in tam seže celo globoko nazaj v zgodovino. Ne more mimo lepote in intimnega prišepetavanja narave (poklicno jo je neposredno doživil skozi desetletja), srce mu zaigra, če s Fotografskim aparatom »zaleze« srnjaka ali če se mu posreči ujeti poigravanje svetlobe in sence nad skritimi, močno neznanimi ali celo pozabljenimi slapovi. Intimo razodevata obe platnici: potopljenost v temno valovanje notranjskih gozdov, razsežnih kot nekakšna predpodoba brezdanjih vesoljskih globin – na pragu Ljubljane! Ltd. Ko bralec zasluži to in tako poštenost, ga knjiga več ne izpusti iz svojega nisa. Nič čudnega, da so vanj stopili tudi župan občine Brezovica, Drago Stanovnik, z »Nekaj mislimi ob izidu knjige« na samem začetku, strokovnjak Stane Peterlin s »Predgovorom« in vrsta podpornikov, ki so brez besed povedali, kaj si mislijo o renomiranih založbah, ki so dragoceno knjigo pustile na cedilu in jo prepustile samozaložništvu.

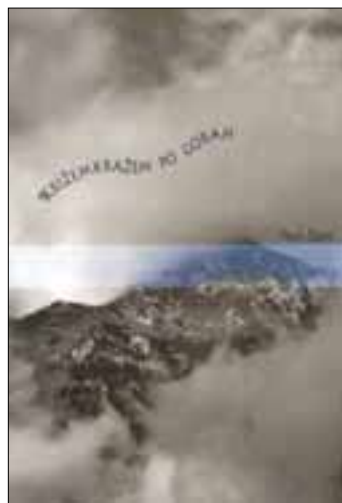
Avtor upravičeno lahko pričakuje, da bo tudi bralec s svoje

strani podlegel dvojnemu PP: da bo z zavzeto Pridnostjo prelistal knjigo in jo s priznavalno Poštenostjo uskladiščil v svojo duhovno zakladnico.

Stanko Klinar

Spomini na prehojene poti

Križemkražem po gorah, Pavle Šegula, samozaložba, Škofja Loka, 2001.

Pavleta Šegulo pozna tako rekoč vsak, ki se pogosteje srečuje z gorami, posebej v zimskem času. Mnogo let je hodil po gorah, se ukvaljal z reševanjem, plazovi, pisal poučno literaturo, slovarje ... In potem se je, kot sam pravi, zgodilo – ob delu pri slovarju. »Gre za to, da prehod z velike na razmeroma skromno telesno dejavnost, ne da bi se tega zavedali in brez naše volje, samodejno spremija in še kako čuti organizem. ... Ko potem telo spet vprežemo k izdatnejši dejavnosti, na primer za hojo po gorah, se pokažejo vrzeli, ki se jih marsikdaj – zlasti na stara leta – ne da več premostiti ...« In Pavle Šegula je ta čas, ko ne more več tako tekatiti po gorah, dodobra izkoristil. Množico spominov z gora je zapisal v obsežno, preko štiristo strani

dolgo knjigo, ki ji je dal preprost naslov: **Križemkražem po gorah**. Knjigo je pogumno izdal v samozaložbi, jo lepo opremil s štirimi barvnimi vložki Fotografij, skratka, ljubiteljem gora je dal spodobno delo, s katerim se je obenem zahvalil svojim sopotnikom na gorskih in življenjskih poteh – in goram samim. Veliko pisanja, mnogo spominov, nekateri so bolj dokumentarni, spet drugje nam avtor pričara tiste lepe, skrivnostne, romantične gore, ki očarajo še tiste najbolj trde duše. Z njim se sprehodimo po pobočjih njegove gore, Storžiča, zaidemo na karavanske grebene, v Kamniške in Savinjske Alpe, v Julijce, pa tudi v številna tuja gorstva: Visoke Tatre, Visoke Ture, na Kavkaz in v Pamin.

Žal kljub temu, da naj bi bile gore nad vsem, da naj bi zabrisale vsakdanje dolinske zamere, avtor nesrečno vplete v knjigo tudi čas, ki ga je preživel s partizani v posavskih hribih. Škoda. Ne zato, ker tega časa ne bi smelo biti, ne, vemo, da je bil težak. Škoda zato, ker ta del (in še nekatere druge v knjigi) izkoristi za ostre napade na vse, ki mu (včasih iz razumljivih razlogov) niso po volji: tuji in domači sovražnik v vojni, Cerkev, Pašisti med obema vojnama. Že res, da pravi: »Drži pa še eno: naj sem opisoval to ali drugo doživetje, vedno sem hotel biti odkrit.« Toda izražati svoje mnenje na način, ki ga gorniki in ljubitelji narave nekako nismo vajeni, sploh pa ne v knjigah, bralca žal moti. Izrazi kot: »Kakšni bedaki!«, »zalega«, »pokvarjenci«, »dobil je svoje«, »belčki«, pa opisovanje jeznega razbijanja italijanskega napisana na bunkerju nad Soriško planino ne sodijo v knjigo, ki naj bi opisovala tisto, pri čemer se vsi napajamo – veličastno gorsko naravo. Konec koncev je človeška hudobija, ki zaidede tudi v gore, vredna bolj obžalovanja kot pa takih napadov in obračunov, kot jih izvaja avtor.

Če odmislimo omenjene »vloške«, je knjiga veliko delo, ki jasno kaže, da je bil Pavle Šegula vse življenje zapisan tudi reševanju v gorah. Na mnogih mestih ne pozabi zapi-

sati tudi poučnih nasvetov. Tako pravi o tistih, ki se razoglavi nastavljajo ledenemu vetru v gorah: »Čudna miselnost je obvladovala ta svet, miselnost in navade, na kakršne danes, več kot tri desetletja kasneje, pogosto naletimo tudi v naših mestih, kjer se veliko fantov in deklet sprehaja brez pokrival in druge zaščite, četudi dežuje.« V zgodbe vplete bogate lastne izkušnje, ne nazadnje tudi napake, iz katerih se bralec lahko kaj nauči.

Prevladujejo pa seveda doživetni opisi vseh trenutkov, ki jih je o njegovi »gorski poti« zabeležil dnevnik. Sončni zahodi, viharji, prijetni večeri v kočah, tavanja po ledenih pobočjih, mehko zelenih gorskih trat, mračne ure ob gorskih nesrečah ... Prepletata se veselje in tihi mir, skrb in nevarnost, ki ju gora vedno predstavlja. Sprašuje se: » ... zakaj tako malo alpinistov piše o svojih vzponih in doživetjih, in zakaj, če se že lotijo pisanja, ostajajo mnogi redkobesedni, suho stvarni«. On sam zagotovo v svoji knjigi ni redkobeseden, ni suho stvaren. Ne, križemkražem natrese vse tisto, kar človek doživi v mnogih letih zahajanja v gore. Na bralca je, da vse te lepote vsrka, se ob njih navduši, se spomni sam svojih poti. Dolinske »smetci« pa, kot vsak pravi planinec, pospravi tja, kamor sodijo.

Marjan Bradeško

Slovenski alpinizem 1998–2000

Po nekajletnem premoru smo spet dobili zbornik Slovenski alpinizem. Pričel je izhajati v okviru že pokojnih Alpinističnih razgledov, nato leta 1997 (Slovenski alpinizem '96) pri založbi Sidarta, leto kasneje pa ga je izdala Planinska založba Slovenije. In nato tišina. Ali se v slovenskem alpinizmu ni dogajalo nič pomembnega ali se založbam tega ne splača izdajati ali pa je težko najti nekoga, ki bi prevzel to delo. Verjetno sta razloga predvsem zadnja dva, saj je pri nas vselej težko prodati alpinistično literaturo,

zbiranje materiala pa je dolgotrajno in mukotrpno delo z nizkimi honorarji in skoraj nič hvaležnosti alpinistične javnosti. Kljub vsemu je po treh sušnih letih, ko smo se Slovenci pojavljali le po tujih zbornikih in revijah, končno spet med nami Slovenski alpinizem, tokrat kar tri knjižice, vsaka pa zajema slovensko alpinistično dogajanje enega leta – 1998, 1999 in 2000. Res je, da so knjižice precej manj obsežne od prejšnjih, saj sta imela zbornika za 1996 in 1997 oba čez 120 strani, novi so od 68 do 86 strani, toda lahko smo samo hvaležni Urošu Samcu, ki je

